UUTISET

Sellaiset vanhat asiat kuin metsäteollisuus, elintarvikkeet, kaivostoiminta ja raskas metalli ovat yllättävän tärkeitä. **LAURI KONTRO PUNKTISSAAN**

PÄIVÄN PUNKTI

Nokia

Nokian tilanne osoittaa, miten armotonta kansainvälinen liiketoiminta on. Vielä pari vuotta sitten Nokia oli huipulla, nyt se on kriisissä ja odottaa noutajaansa.

Viime viikolla huhuttiin, että joko Microsoft tai Samsung ostaisivat Nokian. Muitakin nimiä on mainittu. Toistaiseksi kukaan ei ole kuitenkaan kypsää hedelmää korjannut, vaikka sen saisi halvalla.

Nokian nousu maailmanmaineeseen on merkittävä osa Suomen taloushistoriaa. Suomi nousi lamasta paljolti juuri Nokian ansiosta. Nokian nousu synnytti myös kattavan aluskasvillisuuden, uusia elektroniikka-alan yrityksiä syntyi kasapäin.

Taloushistoria tuntee moniakin vastaavia tuhkimotarinoita. Nokia nousi tuhkasta maailman valloittajaksi. Se on saavutus, joka edelleen hakee vertaistaan suomalaisessa elinkeinoelämässä.

Kaikesta menestyksestä huolimatta Nokiakin osoittautui tavalliseksi kuolevaiseksi. Ensin tulivat korealaiset, jotka tekivät kaiken halvemmalla tai ainakin yhtä hyvin. Samaan aikaan tuli Applen uusi nousu. Apple otti ensin Amerikan ja sitten kapean, mutta tärkeän siivun muusta maailmasta. Nokia jäi jalkoihin.

Nokia on edelleen vahva halvemmissa puhelimissa. Mutta nyt sielläkin tulee lunta tupaan. Sekä korealaiset että kiinalaiset painavat päälle.

Nokian tarina toistaa kilpailun lainalaisuuksia. Markkinajohtajan kimpussa ovat kaikki. Sen on pakko juosta vielä nopeammin kuin muiden. Pienikin virhe on kohtalokas.

Yleensä johtopaikan menettänyt ei saa sitä helpolla takaisin. General Motors, Amerikan autoteollisuuden ylpeys, meni kontilleen ja selvisi vain valtion avulla. Se tuli takaisin, mutta japanilaiset, saksalaiset ja korealaiset ovat silti johdossa.

Ruotsin ylpeys Volvo on nykyisin kiinalainen. Se on hengissä, mutta odottaa uutta tulemistaan.

Opetus on, että kun huipulta putoaa, sinne on vaikea kiivetä takaisin. Tämä on myös Nokian ongelma.

Voiko Nokia vielä tulla takaisin, onhan se tehnyt sen ennenkin? Se on mahdollista, muttei missään nimessä varmaa.

Nokia on edelleen tärkeä myös Suomelle. Mutta siihenkin sisältyy opetus.

Suomi ei voi olla riippuvainen yhdestä isosta toimialasta. Sellaiset vanhat asiat kuin metsäteollisuus, elintarvikkeet, kaivostoiminta ja raskas metalli ovat yllättävän tärkeitä.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Ympäristölupien hinnankorotukset ehkä liian suuria

Eläinsuojien ja vesitalouden ympäristölupien hintoja korotettiin jyrkästi vuoden vaihteessa. Korotukset perustuvat lupaviranomaisten arvioihin työmääristä.

Aluehallintoviraston sisältä on otettu yhteyttä Maaseudun Tulevaisuuteen ja yhteenotoissa on epäilty, että korotukset ovat ylimitoitettuja. Eläinsuojien lupien käsittelyyn ei ole tullut muutoksia.

Avien perustamisen yhteydessä niihin rekrytoitiin runsaasti uutta väkeä, mikä saattaa lisätä käsittelyaikaa. Pitkään lupia käsitelleet selviytyvät luvista pääsääntöisesti aiemman työmääräarvion mukaan, hakemuksia vuosia ratkaissut henkilö toteaa.

Hämmennystä on herättänyt myös se, että korotukset painottuivat vesi- ja karjasuojien lupiin, joissa hakijana on yleensä yksi henkilö. Yritysten ja julkisyhteisöjen luvat kallistuivat vähemmän.

Aluehallintovirastojen ympäristölupayksiköissä pidetään kiinni korotustarpeesta, vaikka näkemykset eivät ole aivan yksituumaisia. Myös ympäristöministeriössä katsotaan, että korotukset olivat perusteltuja.

Valtiovalta edellyttää, että ympäristölupien kustannuksista pystytään kattamaan 50 prosenttia luvan hakijoita perittävillä maksuilla, toteaa lainsäädäntöneuvos **Oili Rahnasto** ympäristöministeriöstä.

Maksut ovat kattaneet vain 30–35 prosenttia kustannuksista. Korotusten jälkeen päästään 50 prosenttiin, Rahnasto arvioi.

”Käsittelyaika oli alimitoitettu”

Johtaja **Tarja Savea-Nukala** Länsi- ja Sisä-Suomen avista toteaa, että asiasta käytiin paljon keskustelua niin avin työntekijöiden kuin avien välillä ja eläinsuojien korotustarpeesta oltiin yksimielisiä.

Eläinsuojien ympäristölupien käsittely vie Savea-Nukalan mukaan enemmän aikaa, kuin vanhassa maksuasetuksessa arvioitiin.

Maksu määrätään käsittelyyn kuluvien henkilötyöpäivien mukaan. Työpäivien määrä vähintään kaksinkertaistettiin eläinsuojien luvissa vuoden vaihteessa.

Maksuasetus sallisi joustot ja maksun korottamisen, jos aikaa kuluu enemmän kuin asetuksessa on arvioitu, mutta korotuksia ei ole juuri käytetty. Olemme yrittäneet olla asiakasmyönteisiä, Savea-Nukala sanoo.

Savea-Nukalan mukaan ympäristölupien hinnoista ei ole tullut valituksia eikä soittoja. Sen sijaan lupien käsittelyä kiirehditään tavan takaa.

Käsittelyajat ovat pitkiä ja jonot ovat vain kasvaneet, Savea-Nukala sanoo. Länsi- ja Sisä-Suomen avissa on vireillä 520 lupahakemusta, kun ministeriön asettama tavoite on 440 lupaa vuodessa.

Käsittelyaika venyy väistämättä yli vuoteen.

Johtaja **Timo Lehtonen** Itä-Suomen avista toteaa, että lupien hinnoissa oli korotustarvetta, mutta etenkin vesiluvissa ja myös eläinsuojissa korotuslinjaukset tuntuivat osin ylimitoitetulta.

Lehtosen mukaan lupakäsittelyn työmäärää seurataan ja mikäli näyttää siltä, että aikaa kuluu vähemmän kuin asetuksessa on arvioitu, se otetaan huomioon maksuissa.

Asetus sallii 35 prosentin alennuksen tai korotuksen perustaksaan, jos työmäärä poikkeaa olennaisesti asetuksen pohjalla olevasta arviosta.

Lehtosen mukaan lupien käsittely on muuttunut aiempaa työläämmäksi karjatalouden rakennekehityksen ja yksiköiden koon kasvun mukana.

Itä-Suomen avi on selvinnyt lupaurakasta varsin hyvin. Pari viikkoa sitten myönnettiin ensimmäinen tänä vuonna vireille tullut ja siten uuden maksuasetuksen mukainen eläinsuojan lupa.

Lainsäädäntöneuvos **Sami Kouki** valtiovarainministeriöstä toteaa, että ministeriö tukeutui asetuksen valmistelussa ympäristöministeriön ja avien asiantuntemukseen.

Yksityiskohtaisia laskelmia korotustarpeesta ja lupien käsittelyyn kuluvasta ajasta ei ilmeisesti tehty, vaan asia oli käyty läpi avien ja ympäristöministeriön keskusteluissa.

Savea-Nukalan mukaan työaikaa ei pystytä seuraamaan lupakohtaisesti, sillä nykyinen työnajan seurantaohjelma ei sellaista tunne.

Moni työntekijä pitää kuitenkin omaa tukkimiehen kirjanpitoa kuluneesta ajasta ja heillä on myös vankka tuntuma käsittelyyn kuluvasta ajasta, Savea-Nukala sanoo.

Ympäristölupien hinnoittelu perustuu lupien käsittelyyn kuluviin henkilötyöpäiviin ja työpäivälle arvioituun hintaan. Henkilötyöpäiviin lasketaan mukaan kaikkien luvan käsittelyyn osallistuvien aika.

Koukin mukaan ministeriö seuraa asetuksen toteutumista. Hän oudoksuu sitä, etteivät avit nostaneet maksuja edellisen asetuksen aikana työmäärän takia, vaikka edellinenkin asetus sitä edellytti, kun korotusta perustellaan nyt samaisella työmäärällä.

Maksuissa on eroja avien välillä

Aluehallintovirastoja koskevat samat määräykset, mutta tämän ja viime vuoden päätöksiä vertailemalla huomaa, että maksupolitiikassa on eroja avien välillä.

Itä-Suomessa taksoja on alennettu ja lisäksi hinta on toisinaan puolitettu, jos tilalla on ollut entuudestaan ympäristölupa. Muut avit ovat noudattaneet suoraviivaisesti maksuasetuksen perustaksaa. Käsittelyn työläys ei ole näkynyt lupien hinnoissa.

VEIKKO NIITTYMAA

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Myrskyistä 12 tunnin sähkökatkot maaseudulla

Sähkökatkoja oli viime vuonna maaseudulla keskimäärin 12 tuntia sähkönkäyttäjää kohti. Suurin osa katkoista johtui joulunajan myrskyistä ja lumituhoista, Energiateollisuus kertoo.

Keskimäärin katkoja kertyi Suomessa lähes 8 tuntia sähkönkäyttäjää kohti.

Tapaninpäivänä ja pari päivää sen jälkeen myrskyt ja lumi tekivät erittäin pahaa tuhoa metsissä sekä sähkölinjoilla.

Keskeytysaika oli moninkertainen pitkän ajan keskiarvoon verrattuna.

Maaseudun sähkönkäyttäjän keskimääräinen yhteenlaskettu keskeytysaika oli viime vuonna hieman yli 12 tuntia, taajamassa 2 tuntia ja kaupungissa 10 minuuttia.

Keskeytyksiä aiheuttivat sekä verkkoviat että rakennustöiden vaatimat katkot.

Työ- ja elinkeinoministeriö on esittänyt keskeytysten kestolle yläaikarajoja, jotka tulee saavuttaa 15 vuoden kuluessa. Energiateollisuuden mielestä aikarajat ovat liian tiukkoja ja johtavat sekä sähköyhtiöille että kansantaloudellisesti liian kalliisiin ratkaisuihin.

Laajat peruskorjaukset sähköverkoissa ovat käynnissä ja verkkoyhtiöiden tavoitteena on viedä työ läpi seuraavan 20 vuoden aikana.

Maakaapelointi on tehokas keino estää katkoja, mutta kallis eikä sovi joka paikkaan.

Energiateollisuuden mukaan esimerkiksi vika-alue voidaan rajata lisäämällä verkostoautomaatiota. Korjausaikoja voidaan lyhentää siirtämällä johdot metsistä tienvarsille.

Energiateollisuuden mielestä nykyinen vakiokorvausmenettely on toimiva ja jo nykyisellään verkonhaltijalle ankara.

JOUKO KYYTSÖNEN

PEKKA FALI

Moni joutui viime vuonna turvautumaan varavoimaan.

Viisi uutta kuntaa ensi vuoden alusta

Valtioneuvosto on päättänyt viidestä kuntien yhdistymisestä, jotka tulevat voimaan vuoden 2013 alusta.

Nilsiä yhdistyy Kuopioon, jossa on yhdistymisen jälkeen 104 000 asukasta. Liitoskunta saa yhdistymisavustusta 2,1 miljoonaa euroa.

Vähäkyrö yhdistyy Vaasaan, asukkaita kunnassa on 65 000. Yhdistymisavustusta heruu 3,2 miljoonaa euroa. Kunnat saivat luvan yhdistyä, vaikka niillä ei ole yhteistä rajaa. Suomenkielisestä Vähästäkyröstä tulee osa kaksikielistä Vaasaa.

Kerimäki ja Punkaharju yhdistyvät Savonlinnaan, jossa on 37 000 asukasta. Avustusta kunta saa 4,3 miljoonaa euroa.

Töysä yhdistyy Alavuteen, jossa on yhdistymisen jälkeen 12 400 asukasta. Yhdistymisavustusta tulee 2 miljoonaa euroa.

Kesälahti yhdistyy Kiteeseen, kaupungissa on sen jälkeen 11 500 asukasta. Avustusta Kitee saa 2 miljoonaa euroa.

MT

Viljan tautipaineet kasaantuvat

Viime kesänä ohrassa esiintyi runsaasti ohran tyvi- ja lehti- sekä verkkolaikkua. Molemmat ovat sekä maa- että siemenlevintäisiä tauteja, joten tänä vuonna niiden ilmaantuminen jo aikaisessa vaiheessa on ilmeistä. Suurin riski on tilanteessa, että on käytetty omaa tai naapurikauppana hankittua viljaa siemeneksi ja ilman kunnon peittausta.

Etenkin tyvi- ja lehtilaikku leviää aggressiivisesti samalla tavalla kuin vehnän DTR-laikku. Mikäli oireita on jo pensastumis-korrenkasvun alussa, on ne torjuttava heti. Lippulehti/tähkimisvaiheen käsittely menee liian pitkälle, sillä taudit ehtivät tuhota kasvin yhteyttävää lehtipinta-alaa jo ennen sitä.

Puolikas annos **Zenitiä** tai **Menaraa** torjuu molemmat taudit ja suojaa kasvin toiseen käsittelyyn asti.

Hukkakaura

Hukkakaura orastuu tänä vuonna tasaisesti ja olosuhteet ovat sen kasvulle otolliset. Torjunnan voi nyt otaksua onnistuvan tavallista helpommin.

Ohrasta, vehnästä, rukiista ja ruisvehnästä hukkakaura torjutaan **Axial**-valmisteella. Tee käsittely viljan korrenkasvun aikana sen mukaan, miten hukkakaura pellolla orastuu.

Viljoissa esiintyy runsaasti märkyydestä/viileydestä/maan tiiviydestä jne. johtuvaa ‘värivikaa’. Ensimmäisiin ruiskutuksiin kannattaa mahdollisuuksien mukaan laittaa aina typpipitoista hivenravinnetta.

Tankkiseosmahdollisuudet:

Axial 0,8 l/ha + LogranPlusOxitril + Moddus M + Zenit (tai Menara)
Vaihtoehtoiset rikkakasviaineet: **Ratio, Ratio Combo.**

LogranPlusOxitril + Moddus M + Zenit (tai Menara) + Gramitrel (tai Mantrac)
Vaihtoehtoiset rikkakasviaineet: **Ratio, Ratio Combo**.

Tarkista hukkakauran torjunnan tulos katsomalla myös kasvuston sisään. Axial tuhoaa sekä hukkakauran pääverson että sivuversot, jolloin ne eivät tuota jyviä.

Arto Markkula / Syngenta Crop Protection A/S

Agrimarketin ja Kasvuohjelman palvelupuhelin auttaa.
Soita: 010 76 83110
Puhelun hinta on 8,28 senttiä / puhelu + 11,99 senttiä / minuutti.

Käyttöohjeet ja käyttöturvallisuustiedotteet:
www.agrimarket.fi
Lue aina käyttöohjeet ja noudata niitä.

AGRI MARKET

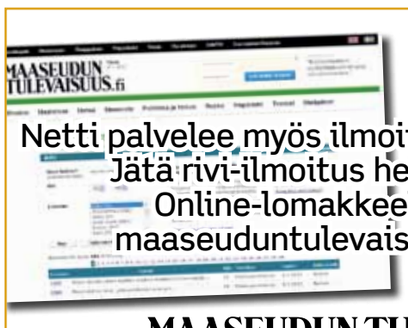

Netti palvelee myös ilmoitusasioissa.
Jätä rivi-ilmoitus helposti
Online-lomakkeella:
maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS

ideaalia

365 €
/tn + alv ja rahti
(Niin kauan kuin tavaraa riittää.)

A-NK-lannoite Hiven 20-0-9
varaston tyhjennysmyynnissä!

Molemmat tuotteet sopivat nurmelle toiseen ja kolmanteen levitykseen.

A-Typpilannos 27
nyt sesonkihintaan!

289 €
/tn + alv ja rahti
(norm. 320 €)

Joustoa maksuaikaan! A-Rahoituksella

Tilaa heti: p. 020 472 7060 tai 020 472 7325 tai www.a-rehu.fi

A-Rehu AtriaNauta AtriaSika